

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΞΕΝΟΦΩΝ ΓΡΥΛΛΟΥ ΕΡΧΙΕΥΣ

1. Τι γνωρίζετε για την καταγωγή (γέννηση, οικογενειακό περιβάλλον), τη μόρφωση του Ξενοφώντα και τις πολιτικές συνθήκες της εποχής του; (Θέμα 1 & 73 & 107 & 116 & 160 & 203 & 247 & 290 & 334 & 377 & 421 & 493)

Ο Ξενοφών γεννήθηκε (μεταξύ 431 και 429 π.Χ.)...την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 403 π.Χ.

2. Τι γνωρίζετε για τη μόρφωση του Ξενοφώντα και ποιες ιστορικές μορφές άσκησαν επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του; (Θέμα: 107 & 179 & 223 & 266 & 310 & 353 & 397 & 440)

Ο πατέρας του Γρύλλος ήταν εύπορος κτηματίας, ...τριάκοντα τυράννων στην εξουσία και την αποκατάσταση της δημοκρατίας το 403 π.Χ.

Δύο ιστορικές μορφές άσκησαν βαθύτατη επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του Ξενοφώντος. Ο Σωκράτης με το πρότυπο ζωής που πρόβαλε και ο Αγησίλαος με τα ηγετικά του προσόντα και την απλότητα της συμπεριφοράς του.

Οι ιδέες του Ξενοφώντος για την πολιτική και την ηθική φαίνονται στον τρόπο με τον οποίο προβάλλει τρέχουσες απόψεις της εποχής του για θέματα καθημερινής ζωής, συμπεριφοράς, αγωγής και θεσμών.

3. Τι γνωρίζετε για τη συμμετοχή του Ξενοφώντα στην εκστρατεία του Κύρου; (Θέμα: 44 & 88 & 131 & 218 & 392 & 436 & 464)

Ο φίλος του Πρόξενος ...του Αιγαίου

4. Ποιες στρατιωτικές υπηρεσίες προσέφερε ο Ξενοφών στον Αγησίλαο; (Θέμα: 59 & 103 & 146 & 233 & 277 & 320 & 349 & 364 & 407 & 479)

Ο Ξενοφών, έμπειρος στρατιωτικός ... για τους επινίκιους πανηγυρισμούς.

5. Οι Αθηναίοι με ψήφισμά τους εξόρισαν τον Ξενοφώντα, επειδή:

α) αρνήθηκε να υπηρετήσει στον αθηναϊκό στρατό,

β) κατατάχτηκε ως μισθοφόρος στον στρατό του Κύρου, στη Μ. Ασία,

γ) ανήκε στην τάξη των ιππέων και συναναστρεφόταν με τον Σωκράτη,

δ) στη μάχη της Κορωνείας (494 π.Χ.), παρατάχτηκε με τον βασιλιά της Σπάρτης Αγησίλαο εναντίον της πατρίδας του,

ε) δεν επέτρεψε στους γιους του να υπηρετήσουν στον αθηναϊκό στρατό.

Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, σημειώνοντας το αντίστοιχο γράμμα και να αναφέρετε αν οι Αθηναίοι αναθεώρησαν το ψήφισμα αυτό και με ποια αφορμή.

(Θέμα: 34 & 77 & 121 & 236 & 280 & 323 & 367 & 410 & 454)

6. Να εξηγήσετε γιατί οι Αθηναίοι εξόρισαν τον Ξενοφώντα από την πατρίδα του (394 π.Χ.) και γιατί, πολύ αργότερα (365 π.Χ.), ανακάλεσαν αυτή τους την απόφαση.

(Θέμα: 5 & 49 & 92 & 136 & 164 & 208 & 295 & 382 & 388 & 425 & 469 & 484)

Ο Ξενοφώντας ήλθε σε επαφή με τις μονάδες του σπαρτιατικού στρατούΟι τιμητικές εκδηλώσεις για τον θάνατο του δείχνουν ότι το όνομα του πατέρα του ήταν πολύ γνωστό.

7. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τους Αθηναίους στην άρση του ψηφίσματος της εξορίας του Ξενοφώντα;

(Θέμα: 76 & 104 & 235 & 278 & 322 & 365 & 409 & 452)

Η ήττα των Σπαρτιατών από τους Θηβαίους στη μάχη των Λεύκτρων (371 π.Χ.) Οι τιμητικές εκδηλώσεις για τον θάνατο του δείχνουν ότι το όνομα του πατέρα του ήταν πολύ γνωστό.

8. Να κατατάξετε κατά χρονική σειρά τα ακόλουθα βιογραφικά στοιχεία του Ξενοφώντα:

α) Συμμετείχε ως μισθοφόρος στο στράτευμα του Κύρου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη.

β) Μεγάλωσε σε εύπορη οικογένεια στον Δήμο της Ερχιάς Αττικής.

γ) Ακολούθησε τον Σπαρτιάτη βασιλιά Αγησίλαο στη μάχη της Κορωνείας.

δ) Υπηρέτησε στο σώμα των ιππέων της πατρίδας του, της Αθήνας.

ε) Οδήγησε τους Έλληνες μισθοφόρους (τους Μυρίους) από τα βόρεια της Ασίας στην πατρίδα τους.

(Θέμα: 4 & 47 & 91 & 119 & 163 & 206 & 250 & 293 & 337 & 380 & 424 & 467)

9. Ποιοι λόγοι οδήγησαν τον Ξενοφώντα στην εξορία;

(Θέμα: 2 & 46 & 74 & 118 & 161 & 205 & 248 & 292 & 335 & 379 & 422 & 466 & 494)

Ο Ξενοφώντας ήλθε σε επαφή με τις μονάδες του σπαρτιατικού στρατού στα παράλια της Μ. Ασίας (399π.Χ.). Η εξορία του από την πατρίδα του, την Αθήνα, ήταν και αναπόφευκτη και δικαιολογημένη.

10. α) Να εξηγήσετε γιατί δεν είναι εύκολη η ειδολογική και η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα.

β) Σε ποια κριτήρια στηρίζεται η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα;

(Θέμα: 35 & 79 & 122 & 166 & 238 & 281 & 325 & 368 & 412 & 455)

α) Δεν είναι εύκολη ούτε η ειδολογική ούτε η χρονολογική κατάταξη των έργων του. Ορισμένα από τα έργα του συνδυάζουν γνωρίσματα διαφορετικών φιλολογικών ειδών.

β) Η χρονολόγηση των έργων του στηρίζεται σε «εσωτερικές μαρτυρίες» (= αναφορές σε πρόσωπα και γεγονότα που μπορούν να χρονολογηθούν από άλλες πηγές) και στην προσεκτική μελέτη του ύφους του.

11. α) Σε ποια κριτήρια στηρίζεται η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα;

β) Ποια είναι η πιθανότερη χρονολογική κατάταξη των έργων του;

(Θέμα: 7 & 50 & 94 & 137 & 181 & 209 & 296 & 340 & 383 & 427 & 470)

α) Η χρονολόγηση των έργων του στηρίζεται σε «εσωτερικές μαρτυρίες» (= αναφορές σε πρόσωπα και γεγονότα που μπορούν να χρονολογηθούν από άλλες πηγές) και στην προσεκτική μελέτη του ύφους του.

β) Θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι ... και τελευταία γράφτηκαν τα διδακτικά, όσα αναφέρονται σε τεχνικά θέματα και θεσμούς.

12. α) Σε ποια κατηγορία των έργων του Ξενοφώντα ανήκουν τα Έλληνικά και σε ποια χρονική περίοδο αναφέρονται;

β) Να αναφέρετε τους τίτλους των υπολοίπων έργων του Ξενοφώντα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία με τα Έλληνικά.

(Θέμα: 14 & 101 & 145 & 188 & 232 & 275 & 319 & 362 & 406 & 434 & 478)

α) Τα Έλληνικά εντάσσονται στην κατηγορία των Ιστορικών έργων του Ξενοφώντα, και αναφέρονται στα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

β) Κύρου Ανάβασις, Αγησίλαος, Λακεδαιμονίων Πολιτεία, Κύρου Παιδεία

13. Σε ποιες κατηγορίες κατατάσσονται τα έργα του Ξενοφώντα; Να αναφέρετε τους τίτλους των έργων μιας κατηγορίας.

(Θέμα: 109 & 224 & 268 & 398 & 485)

14. Σε ποιες κατηγορίες κατατάσσονται τα έργα του Ξενοφώντα; Να γράψετε δύο τίτλους έργων από κάθε κατηγορία.

(Θέμα 124 & 167 & 211 & 239 & 283 & 370 & 413 & 457)

15. Να αναφέρετε τα Σωκρατικά έργα του Ξενοφώντα και να δώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο δύο έργων αυτής της κατηγορίας.

(Θέμα: 110 & 154 & 241 & 400 & 487)

16. Να αναφέρετε τα Διδακτικά έργα του Ξενοφώντα και να δώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο δύο έργων αυτής της κατηγορίας.

(Θέμα: 38 & 82 & 125 & 169 & 212 & 256 & 284 & 328 & 371 & 415 & 458)

17. Να αναφέρετε τα Ιστορικά έργα του Ξενοφώντα και να δώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο δύο έργων αυτής της κατηγορίας.

(Θέμα: 8 & 52 & 95 & 139 & 182 & 226 & 298 & 341 & 385 & 428 & 472)

18. Ο Ξενοφών είχε τη φιλοδοξία να συνεχίσει το έργο του Θουκυδίδη. Πόσο επιτυχημένη θεωρείται η προσπάθειά του;

(Θέμα: 10 & 53 & 97 & 140 & 184 & 227 & 271 & 299 & 343 & 386 & 430 & 473)

Ο Ξενοφών, παρά το θαυμασμό του για τον Θουκυδίδη ... όπου φάνηκε καθαρά η αποδυνάμωση όλων των ιστορικών «πόλεων-κρατών» της Ελλάδας.

19. Πώς δικαιολογείται ο χαρακτηρισμός του Ξενοφώντα ως «ρεπόρτερ» και πώς αποτυπώνεται στο έργο του η εικόνα των πολιτικών εξελίξεων του 4ου π.Χ. αι.;

(Θέμα: 112 & 155 & 242 & 286 & 358 & 401 & 460 & 488)

Με τη σαφήνεια και την ακρίβεια στην έκφρασή του, ... όπου φάνηκε καθαρά η αποδυνάμωση όλων των ιστορικών «πόλεων-κρατών» της Ελλάδας.

20. Από την περιγραφή ποιων γεγονότων αναδεικνύεται η ικανότητα του Ξενοφώντα να ζωντανεύει με δραματική ένταση μεμονωμένες εντυπωσιακές σκηνές;

(Θέμα: 40 & 83 & 127 & 170 & 214 & 301 & 329 & 373 & 416)

Η ικανότητα του συγγραφέα να ζωντανεύει ... δέχτηκαν οι Σπαρτιάτες το άγγελμα της συμφοράς τους στα Λεύκτρα (6.4.16).

21. Ποιες συνέπειες έχει, κατά τον Ξενοφώντα, η ασέβεια προς τους θεούς στην εξέλιξη των ιστορικών γεγονότων;

(Θέμα: 41 & 85 & 128 & 215 & 346 & 418 & 461)

Παρά το θαυμασμό του για τους θεσμούς, την ιστορία και την πολιτική πρακτική της Σπάρτης, ... από μόνους εκείνους τους ίδιους ανθρώπους που είχαν αδικήσει» (5.4.1. Μετάφραση Ρόδη Ρούφου).

22. Ποιες είναι οι απόψεις του Ξενοφώντα για την «αθέτηση του λόγου» και την «παράβαση των όρκων»;

(Θέμα: 113 & 157 & 244 & 287 & 331 & 359 & 403 & 490)

Παρά το θαυμασμό του για τους θεσμούς, την ιστορία ... είχαν νικηθεί από κανένα— από μόνους εκείνους τους ίδιους ανθρώπους που είχαν αδικήσει» (5.4.1. Μετάφραση Ρόδη Ρούφου).

23. Πώς αναδεικνύεται η πίστη του Ξενοφώντα σε υψηλές αξίες;

(Θέμα: 11 & 98 & 142 & 185 & 229 & 272 & 316 & 344 & 388 & 431 & 475)

Σε όλη την περιπετειώδη ζωή του ... από μόνους εκείνους τους ίδιους ανθρώπους που είχαν αδικήσει» (5.4.1. Μετάφραση Ρόδη Ρούφου).

24. Ποιον χαρακτηρισμό απέδωσαν στον Ξενοφώντα οι θαυμαστές του έργου του στη ρωμαϊκή εποχή και γιατί;

(Θέμα: 115 & 158 & 202 & 245 & 289 & 332 & 404 & 491)

Στη ρωμαϊκή εποχή ... «άττική μούσα» δείχνουν τον θαυμασμό των μελετητών του για τη γλώσσα του αλλά δεν είναι απόλυτα θεμελιωμένοι.

25. Ποια δημοφιλέστερα έργα του Ξενοφώντα χρησιμοποιήθηκαν ως διδακτικά βιβλία από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα και για ποιους λόγους; (Θέμα: 43 & 86 & 130 & 217 & 260 & 347 & 419 & 463)

Τα δημοφιλέστερα έργα του από την Αναγέννηση ... η Κύρου Παιδεία για τα παιδαγωγικά και τα ρομαντικά στοιχεία της.

26. α) Πώς αξιολογήθηκε το έργο του Ξενοφώντα στην Αλεξανδρινή και στη Ρωμαϊκή εποχή;

β) Σε ποια κατηγορία των έργων του Ξενοφώντα ανήκουν τα Έλληνικά και σε ποια χρονική περίοδο αναφέρονται;

(Θέμα: 13 & 100 & 187 & 230 & 274 & 317 & 361 & 389 & 433 & 476)

α) Η αναγνώριση της συγγραφικής προσφοράς ... και τον Θουκυδίδη.

Στη ρωμαϊκή εποχή ... προετοιμάζουν την Κοινή της ελληνιστικής εποχής.

β) Τα Έλληνικά εντάσσονται στην κατηγορία των Ιστορικών έργων του Ξενοφώντα, και αναφέρονται στα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

Τα Έλληνικά είναι το μόνο ιστορικό σύγγραμμα του 4ου αι. π.Χ. που έχει σωθεί και αποτελεί τη σπουδαιότερη πηγή για τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

ΠΗΓΗ : ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ